บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์มี 2 ประการที่ใช้ในการศึกษา ประการแรก เพื่อศึกษาสภาพทั่วไปของด่าน ศุลกากรสะเดา ปัญหา ปัจจัยที่เป็นอุปสรรคของการค้าชายแดนที่ผ่านพิธีการศุลกากร ณ ด่านสะเดา อ.สะเดา จ.สงขลา โดยใช้วิธีการศึกษาเชิงคุณภาพ จากการค้นคว้าเอกสาร การสังเกตและการลงพื้นที่ รวมถึงการสัมภาษณ์ และใช้ข้อมูลทุติยภูมิ เพื่อวิเคราะห์วัตถุประสงค์ข้อแรก ประการที่สอง เพื่อศึกษาผลกระทบทางด้านเศรษฐกิจ เมื่อ รัฐบาลจัดสรรงบประมาณในการก่อสร้างด่านสะเดาแห่งใหม่ โดยในการศึกษาครั้งนี้จะใช้ตารางปัจจัยการผลิตและ ผลผลิต รวมถึงบัญชีเมตริกซ์สังคม ซึ่งจะต้องมีการปรับตารางปัจจัยการผลิตและผลผลิตจากปี พ.ศ.2547 ให้เป็นปี พ.ศ.2559 ก่อนที่จะนำไปวิเคราะห์ผลกระทบที่เกิดขึ้น

ผลการวิจัยพบว่า ปัจจุบันด่านศุลกากรสะเดามีมูลค่าการค้าชายแดนสูง แต่ประสบปัญหาความแออัดทั้งใน แง่ของปริมาณรถบรรทุกที่ผ่านเข้าออก นักท่องเที่ยวและรถยนต์ รถโดยสาร เห็นสมควรที่จะมีการก่อสร้างด่าน สะเดาแห่งใหม่ขึ้น ในส่วนของการวิเคราะห์ค่าตัวทวี ณ ระดับราคาคงที่ ของจังหวัดสงขลามีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 1.53 โดยกิจกรรมการผลิต 3 อันดับแรกที่มีค่าตัวทวีสูงสุดได้แก่ กิจกรรมการผลิตสาขาการก่อสร้าง กิจกรรมการผลิต สาขาอุตสาหกรรมแปรรูปอาหารและกิจกรรมการผลิตสาขาผลิตภัณฑ์ยางพารา ตามลำดับ ในส่วนของสัมประสิทธ์ ลือองทีฟ ซึ่งแสดงความสัมพันธ์การเชื่อมโยงไปข้างหลัง ระหว่างกิจกรรมการผลิตต่างๆ ซึ่งกิจกรรมการผลิตโดย ส่วนใหญ่มีการเชื่อมโยงไปข้างหลังกับกิจกรรมการผลิตสาขาการบริการและกิจกรรมสาขาอื่นๆ ที่ไม่สามารถจำแนก ได้ใน 16 กิจกรรม ในส่วนของการศึกษาผลกระทบจากการก่อสร้างด่านสะเดาแห่งใหม่ต่อเศรษฐกิจของจังหวัด สงขลาสามารถแบ่งออกเป็นสถานการณ์จำลองได้ 5 สถานการณ์จำลอง ได้แก่ สถานการณ์จำลองที่หนึ่ง เมื่อรัฐบาล จ่ายชดเชยให้กับเกษตรกรชาวสวนยางและเงินก่อสร้างด่านสะเดาแห่งใหม่เข้าด้วยกันในปี พ.ศ. 2559 จะทำให้ เกิดผลกระทบทางอ้อมต่อเศรษฐกิจจังหวัดสงขลาเพิ่มขึ้นร้อยละ 49.29 สถานการณ์จำลองที่สองถึงสี่ เมื่อรัฐบาล จัดสรรเงินเพื่อก่อสร้างด่านศุลกากรสะเดาแห่งใหม่ในปี พ.ศ. 2560-2562 จะทำให้เกิดผลกระทบทางอ้อมต่อ เศรษฐกิจจังหวัดสงขลาในแต่ละปีเพิ่มขึ้นร้อยละ 101.84 เท่ากันทั้ง 3 ปี สถานการณ์จำลองสุดท้าย เมื่อรัฐบาล จัดสรรงบประมาณในการก่อสร้างด่านสะเดาแห่งใหม่ซึ่งเป็นงบประมาณผูกผัน 4 ปี ตั้งแต่ พ.ศ.2559-2562 ทำให้ โครงสร้างของระบบเศรษฐกิจของจังหวัดสงขลามีการใช้จ่ายเพิ่มขึ้นถึงร้อยละ 77.09 โดยกิจกรรมการผลิตที่มี ค่าใช้จ่ายทางอ้อมเพิ่มขึ้นมากที่สุดคือ กิจกรรมการผลิตสาขาอื่นๆ และกิจกรรมการผลิตสาขาบริการ จาก ผลการวิจัยพบว่า การที่รัฐบาลจัดสรรงบประมาณในการก่อสร้างด่านสะเดาแห่งใหม่ซึ่งเป็นงบประมาณผูกผัน 4 ปี

โดยภาพรวมพบว่า การที่รัฐบาลเพิ่มค่าใช้จ่ายของรัฐบาลซึ่งเป็นเครื่องมือของนโยบายการคลัง มีผลกระทบ ทางบวกต่อเศรษฐกิจจังหวัดสงขลา เป็นการกระตุ้นเศรษฐกิจในพื้นที่ ซึ่งคาดการณ์ได้ว่า จะทำให้ผลิตภัณฑ์มวล รวมของจังหวัดสงขลาเพิ่มขึ้น ในช่วงที่มีการก่อสร้าง 4 ปีนี้

ในส่วนของข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย จากการก่อสร้างด่านศุลกากรสะเดาแห่งใหม่ ทางผู้วิจัยมีความเห็นว่า หลังจากการก่อสร้างด่านศุลกากรสะเดาแห่งใหม่แล้วเสร็จ จะต้องมีการบริหารจัดการด่านสะเดาแห่งใหม่แบบ one-stop service เพื่อลดขั้นตอนหรือพิธีการศุลกากรลง อำนวยความสะดวกแก่ผู้ประกอบการ นอกจากนี้ เมื่อ พัฒนาด่านศุลกากรแห่งใหม่เรียบร้อยแล้ว จังหวัดสงขลาควรผลักดันให้เกิดโครงการทางหลวงพิเศษระหว่างเมือง สายหาดใหญ่-สะเดา (Motor way) และรถไฟฟ้ารางคู่หาดใหญ่-ปาดังเบซาร์เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในเรื่อง โลจิสติกส์ของจังหวัดสงขลาและของภาคใต้ในอนาคต

Abstract

The purposes of this research were: 1) to study the general condition, problem and the barriers of international trade of Sadao customs house, Sadao district, Songkhla province using qualitative method such that literature reviews, observation, interviews and secondary data to analyze this objective and 2) to study the economic impact when the Thai government has allocated budget for the construction of the new Sadao customs house. The Input-output table (I/O Table) was used to study in this research. It is important to note that the I/O table has been adjusted from year 2004-2016 before analyzing the Songkhla Economic impact due to its Social Account Matrix or SAM.

The results revealed that in the present, Sadao customs house has high value of border trade. However, Sadao customs house has suffered congestion in both the volume of trucks cars and bus that go through border. Therefore, it is desirable to have a new construction of Sadao customs house. In the part of analyze the economic impact, an average of Fixed Price Multiplier of Songkhla province is equal to 1.53. The top 3 production activities that have the highest value of Fixed Price Multiplier are 1) construction, 2) food manufacturing and 3) rubber product, respectively. In a meantime, Leontief Coefficient explained the backward linkages between the production activities. It is found that most of the production activities have backward linkages with service activity and other activity which can be categorized into the production activities. According to the present study, there were five scenarios to revise the economic impact when the government has allocated budget to new Sadao customs house. First, if the government allocated compensation to the rubber farmers; which include cost of construction of new Sadao customs house in 2016. There would be an increasing of 49.29 percent as an indirect effects on Songkhla economic. Second to fourth scenarios, if the government would allocate budget in 2017-2019, a researcher could estimate that an increasing of 101.84 percent as an indirect effects on Songkhla

economic per year would be occurred. The last scenario, if the government allocated the total cost of construction based on Social account matrix on 2016. The researcher found that the Songkhla economic structure would increase 77.09 percent. Plus, the production activities which contained the most increasing cost in indirect services are service activity and other activity. In sum, the research suggests that the government should allocate budget to construct new Sadao customs house for 4 years. Since the research found that the government expenditure would create positive impact and promote the Songkhla economic as well as would significantly increase the Gross Province Product (GPP) of Songkhla province during the 4-year construction period.

In term of complement policy, the construction of new Sadao customs house, the researcher has opinion that after the construction of new Sadao customs house will complete already. The new Sadao customs house have to require one-stop service management for decrease customs clearance and facilitate entrepreneurs. Moreover, Songkhla province should impel the Hatyai-Sadao border intercity motorway project and Hatyai- Padang Besar double tracks electric train to optimize the logistics of Songkhla province or southern of Thailand.